

V Bruselu dne 8.5.2020
COM(2020) 197 final

2020/0081 (CNS)

Návrh

SMĚRNICE RADY,

kteřou se mění směrnice 2011/16/EU s cílem řešit naléhavou potřebu prodloužit některé lhůty pro podávání a výměnu informací v oblasti daní v důsledku pandemie COVID-19

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Pandemie COVID-19 představuje závažnou krizi v oblasti veřejného zdraví, která postihla všechny členské státy. Představuje velkou výzvu pro systémy veřejné zdravotní péče a pravděpodobně bude mít závažné důsledky pro ekonomiky Unie po delší dobu. Tato situace způsobuje obrovské narušení života občanů a podniků, jenž se snaží vykonávat své činnosti, zejména kvůli překážkám spojeným s omezením volného pohybu osob v mnoha členských státech.

S ohledem na tyto bezprecedentní okolnosti požádala řada členských států a osob, na něž se vztahuje povinnost oznamovat informace podle směrnice Rady 2011/16/EU ze dne 15. února 2011 o správní spolupráci v oblasti daní¹, o odklad některých lhůt pro podávání a výměnu informací podle této směrnice. Konkrétně se žádosti o odklad týkají automatické výměny informací o finančních účtech, jejichž příjemci jsou daňovými rezidenty v jiném členském státě², a přeshraničních uspořádáních, která se mají oznamovat³, uvedených příloze IV směrnice Rady 2011/16/EU. Závažné narušení způsobené pandemií COVID-19 brání včasnému dodržování předpisů finančními institucemi a osobami, na něž se vztahuje povinnost oznamovat přeshraniční uspořádání, a negativně ovlivňuje kapacity správců daně v jednotlivých členských státech shromažďovat a zpracovávat údaje.

Tato situace vyžaduje neodkladnou a koordinovanou reakci v rámci Unie a případně na celosvětové úrovni. V tomto ohledu by bylo užitečné vzít v úvahu iniciativu řídicí skupiny Globálního fóra, pokud jde o společný standard pro oznamování pro oznamující finanční instituce, který je proveden do práva Unie prostřednictvím směrnice Rady 2014/107/EU.

Je proto nezbytné odložit lhůtu pro výměnu informací o finančních účtech, jejichž příjemci jsou daňovými rezidenty v jiném členském státě. To by členským státům umožnilo upravit jejich vnitrostátní lhůty pro podávání těchto informací oznamujícími finančními institucemi. Ve stejném duchu by měly být rovněž prodlouženy lhůty pro předkládání a výměnu informací o přeshraničních uspořádáních podle přílohy IV směrnice Rady 2011/16/EU.

Zároveň je třeba připomenout, že výměna informací o finančních účtech, jejichž příjemci jsou daňovými rezidenty v jiném členském státě, a výměna informací o přeshraničních uspořádáních, která se mají oznamovat podle přílohy IV směrnice Rady 2011/16/EU, má zásadní význam pro boj proti vyhýbání se daňovým povinnostem a daňovým únikům v Unii. Členské státy budou muset z daňových příjmů financovat svá rozsáhlá opatření, jimiž se snaží omezit negativní hospodářský dopad kroků souvisejících s pandemií COVID-19. Zajistit daňovou spravedlnost tím, že se zabrání vyhýbání se daňovým povinnostem a daňovým únikům, je důležitější než kdy jindy. Současná krize vyžaduje úpravu lhůt pro podávání a předávání některých daňových údajů, neměla by však vnitrostátní správní orgány vést k upuštění od úsilí o zajištění spravedlivého zdanění.

¹ Úř. věst. L 64, 11.3.2011, s. 1.

² Směrnice Rady (EU) 2014/107 ze dne 9. prosince 2014, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní (Úř. věst. L 359, 16.2.2014, s. 1).

³ Směrnice Rady (EU) 2018/822 ze dne 25. května 2018, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní ve vztahu k přeshraničním uspořádáním, která se mají oznamovat (Úř. věst. L 139, 5.6.2018, s. 1).

Délka odkladu by neměla narušit zavedenou strukturu a fungování směrnice Rady 2011/16/EU. Měla by mít omezenou dobu trvání, a to úměrně k praktickým obtížím způsobeným dočasným omezením volného pohybu osob, jehož cílem je omezení pandemie.

Vzhledem k současné nejistotě ohledně vývoje pandemie COVID-19 je vhodné umožnit další prodloužení doby odkladu pro podávání a výměnu informací. To by bylo nezbytné, pokud by během části nebo celé doby odkladu přetrvávaly mimořádné okolnosti závažných rizik pro veřejné zdraví způsobené pandemií COVID-19 a členské státy by musely zavést nová opatření omezení volného pohybu osob nebo pokračovat ve stávajících. Takové prodloužení by nemělo narušit zavedenou strukturu a fungování směrnice Rady 2011/16/EU. Spíše by mělo mít omezenou a předem stanovenou délku úměrnou praktickým obtížím způsobeným dočasným omezením volného pohybu osob. Tímto prodloužením by neměly být dotčeny podstatné prvky povinnosti podávat zprávy a vyměňovat si informace podle této směrnice. Může pouze prodloužit odklad lhůty pro splnění těchto povinností a zároveň zajistit, aby nedošlo k tomu, že by některé informace nakonec nebyly vyměněny.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Od vypuknutí pandemie COVID-19 obdržela Komise značný počet dotazů a žádostí a zahájila řadu iniciativ s cílem zmírnit dopad krize. V této souvislosti již GŘ TAXUD přijalo několik rozhodnutí, zejména v oblasti cel a DPH, s cílem bezodkladně vyřešit problémy nebo poskytnout alespoň ujištění. Tyto informace jsou shrnuty na internetových stránkách [reakce GŘ TAXUD na pandemii COVID-19⁴](#).

Navrhovaná iniciativa je v souladu s opatřeními, která Komise přijala s cílem zohlednit výjimečné současné obtíže podniků a vnitrostátních daňových správ. Reaguje na požadavky řady osob, na něž se vztahuje povinnost podávat informace podle směrnice Rady 2011/16/EU, a členských států o odložení časových lhůt pro podávání a výměnu informací podle směrnice Rady 2011/16/EU.

Navrhovaná iniciativa je rovněž v souladu s iniciativou řídicí skupiny Globálního fóra, pokud jde o společný standard pro oznamování pro oznamující finanční instituce, jejímž cílem je prodloužit lhůtu pro výměnu informací z konce září 2020 do konce prosince 2020.

Rada rovněž dne 29. dubna 2020 uspořádala neformální zasedání s členskými státy, na němž se všechny členské státy dohodly na potřebě odložit použitelnost požadavků na podávání a výměnu informací podle směrnice Rady 2011/16/EU.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Právním základem této legislativní iniciativy jsou články 113 a 115 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU). Většina iniciativ spojených s harmonizací nebo koordinací právního rámce v oblasti přímého zdanění vychází z článku 115 SFEU, zatímco nepřímá daň je upravena v článku 113 SFEU. Cílem navrhovaných pravidel je změnit konkrétní časové lhůty pro podávání a výměnu některých informací (informace o finančních účtech a přeshraničních uspořádáních, která se mají oznamovat), aby se zohlednily současné obtíže při plnění povinností podle směrnice Rady 2011/16/EU v důsledku krize COVID-19. Vzhledem k tomu, že přeshraniční opatření, která se mají oznamovat, se mohou týkat jak režimů přímých, tak nepřímých daní, jsou pro navrhovaná pravidla relevantní oba právní základy.

⁴ https://ec.europa.eu/taxation_customs/covid-19-taxud-response_en

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Návrh je plně v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 SFEU. Zabývá se správní spoluprací v daňové oblasti. Právní jistotu a srozumitelnost pro uplatnění odkladu určitých lhůt podle směrnice lze zajistit pouze tehdy, pokud se ke zjištěnému problému bude ve všech členských státech přistupovat koordinovaným způsobem.

- **Proporcionalita**

Návrh spočívá v úpravě stávajících ustanovení směrnice, pokud jde o lhůty platné pro podávání a výměnu některých informací, aby bylo možné řešit problémy, kterým čelí osoby, na něž se vztahuje povinnost podávat zprávy, a daňové správy v důsledku současné pandemie COVID-19. Tyto úpravy nepřekračují rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cíle správní spolupráce mezi členskými státy. Stanoví odklad, který bere v úvahu délku opatření omezení volného pohybu osob, a zajistí, aby žádné informace, které je během doby odkladu třeba oznámit, nezůstaly neoznámeny nebo nevytěženy.

- **Volba nástroje**

Právním základem tohoto návrhu je článek 115 SFEU, v němž se výslovně stanoví, že právní předpisy v této oblasti mohou být uzákoněny pouze v právní formě směrnice.

Navrhovaná směrnice rovněž představuje šestou změnu směrnice Rady 2011/16/EU a navazuje na směrnice Rady (EU) 2014/107/EU, 2015/2376, 2016/881, 2016/2258 a 2018/822.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Základní práva**

Tato směrnice dodržuje základní lidská práva a ctí zásady uznané zejména Listinou základních práv Evropské unie.

4. PODROBNÉ VYSVĚTLENÍ KONKRÉTNÍCH USTANOVENÍ NÁVRHU

Směrnice navrhuje změny některých lhůt pro podávání a výměnu informací podle směrnice Rady 2011/16/EU, konkrétně pokud jde o informace o finančních účtech podle směrnice Rady 2014/107/EU a o přeshraničních opatřeních, která se mají oznamovat, podle směrnice Rady (EU) 2018/822.

Navrhovaná pravidla:

- Odloží lhůtu pro výměnu informací o finančních účtech podléhajících oznamování o 3 měsíce, tj. do 31. prosince 2020;
- Změní datum první výměny informací o přeshraničních uspořádáních, která se mají oznamovat, uvedených v příloze IV směrnice Rady 2011/16/EU, a to z 31. října 2020 na 31. ledna 2021;
- Změní datum začátku období v délce 30 dnů pro oznamování přeshraničních uspořádání, která jsou zahrnuta v charakteristických znacích v příloze IV směrnice Rady (EU) 2018/822, a to od 1. července 2020 na 1. října 2020;

- Změní datum pro oznamování „historických“ přeshraničních opatření (tj. opatření, která se měla oznamovat od 25. června 2018 do 30. června 2020) z 31. srpna 2020 na 30. listopadu 2020.

Vzhledem k současné nejistotě ohledně vývoje pandemie COVID-19 navrhovaná iniciativa umožňuje jednou prodloužit dobu odkladu pro podávání a výměnu informací. Komise bude zmocněna k tomuto prodloužení prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci.

Návrh

SMĚRNICE RADY,

kteřou se mění směrnice 2011/16/EU s cílem řešit naléhavou potřebu prodloužit některé lhůty pro podávání a výměnu informací v oblasti daní v důsledku pandemie COVID-19

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 113 a 115 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu⁵,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁶,

v souladu se zvláštním legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Opatření přijatá členskými státy k zastavení pandemie COVID-19 mají významný negativní dopad na schopnost podniků a daňových správ plnit některé jejich povinnosti vyplývající ze směrnice Rady 2011/16/EU⁷.
- (2) Řada členských států a osob, na něž se vztahuje povinnost podávat informace příslušným orgánům členských států podle směrnice 2011/16/EU, požádala o odklad některých lhůt stanovených v uvedené směrnici pro automatickou výměnu informací o finančních účtech, jejichž příjemci jsou daňovými rezidenty v jiném členském státě, jakož i o přeshraničních uspořádáních, která se mají oznamovat a která jsou zahrnuta v charakteristických znacích v příloze IV uvedené směrnice⁸.
- (3) Závažné narušení činnosti finančních institucí a osob, na něž se vztahuje povinnost oznamovat přeshraniční uspořádání, způsobené pandemií COVID-19, brání včasnému splnění povinnosti podávat zprávy podle směrnice 2011/16/EU. Finanční instituce v současné době čelí naléhavým úkolům souvisejícím s COVID-19. Kromě toho se finanční instituce a osoby, na něž se vztahuje povinnost oznamovat přeshraniční uspořádání zahrnutá v charakteristických znacích v příloze IV, potýkají s několika narušeními v souvislosti s pracovní činností, a to především kvůli podmínkám práce na dálku z důvodu omezení volného pohybu osob ve většině členských států. Rovněž je negativně ovlivněna schopnost daňových správ členských států shromažďovat a zpracovávat údaje.

⁵ Úř. věst. C , , s. .

⁶ Úř. věst. C , , s. .

⁷ Směrnice Rady 2011/16/EU ze dne 15. února 2011 o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/EHS (Úř. věst. L 64, 11.3.2011, s. 1).

⁸ Směrnice Rady (EU) 2018/822 ze dne 25. května 2018, kterou se mění směrnice 2011/16/EU, pokud jde o povinnou automatickou výměnu informací v oblasti daní ve vztahu k přeshraničním uspořádáním, která se mají oznamovat (Úř. věst. L 139, 5.6.2018, s. 1).

- (4) Tato situace vyžaduje neodkladnou a koordinovanou reakci v rámci Unie. Pro tento účel je nezbytné odložit lhůtu pro výměnu informací o finančních účtech, jejichž příjemci jsou daňovými rezidenty v jiném členském státě, aby členské státy mohly upravit své vnitrostátní lhůty pro podávání těchto informací oznamujícími finančními institucemi. Ve stejném duchu by měly být rovněž prodlouženy lhůty pro předkládání a výměnu informací o přeshraničních uspořádáních zahrnutých do charakteristických znaků v příloze IV směrnice 2011/16/EU.
- (5) Aby bylo možné stanovit délku odkladu, je nutné zohlednit, že cílem je řešit výjimečnou situaci a neměla by být narušena zavedená struktura a fungování směrnice 2011/16/EU. V důsledku toho by bylo vhodné omezit odklad pro podávání a výměnu informací na dobu, která je úměrná obtížím způsobeným pandemií COVID-19.
- (6) Vzhledem k současné nejistotě ohledně vývoje pandemie COVID-19 by bylo rovněž užitečné umožnit jedno další prodloužení doby odkladu pro podávání a výměnu informací. To by bylo nezbytné, pokud by během části nebo celé doby odkladu přetrvávaly mimořádné okolnosti závažných rizik pro veřejné zdraví způsobené pandemií COVID-19 a členské státy by musely zavést nová opatření omezení volného pohybu osob nebo pokračovat ve stávajících. Takové prodloužení by nemělo narušit zavedenou strukturu a fungování směrnice Rady 2011/16/EU. Spíše by mělo mít omezenou a předem stanovenou délku úměrnou praktickým obtížím způsobeným dočasným omezením volného pohybu osob. Tímto prodloužením by neměly být dotčeny podstatné prvky povinnosti podávat zprávy a vyměňovat si informace podle této směrnice. Může pouze prodloužit odklad časové lhůty pro splnění těchto povinností a zároveň zajistit, aby nedošlo k tomu, že by některé informace nakonec nebyly vyměněny.
- (7) Směrnice 2011/16/EU by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna.
- (8) Vzhledem k tomu, že opatření stanovená v této směrnici se týkají povinností stanovených ve směrnici 2011/16/EU, které by se jinak v krátké době staly použitelnými, měla by tato směrnice vstoupit v platnost co nejdříve,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Směrnice 2011/16/EU se mění takto:

- 1) Článek 8ab se mění takto:
 - a) odstavec 12 se nahrazuje tímto:

„12. Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby od zprostředkovatelů a příslušných daňových poplatníků vyžadoval podání informací o přeshraničních uspořádáních, která se mají oznamovat a v jejichž zavedení byl učiněn první krok mezi 25. červnem 2018 a 30. červnem 2020. Informace o těchto přeshraničních uspořádáních, která se mají oznamovat, podají zprostředkovatelé a případně příslušní daňoví poplatníci do pondělí 30. listopadu 2020.“;
 - b) odstavec 18 se nahrazuje tímto:

„18. Automatická výměna informací se uskuteční do jednoho měsíce od konce čtvrtletí, v němž byly informace podány. První informace musí být sděleny do neděle 31. ledna 2021.“

2) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 27a

Odložení časových lhůt v reakci na COVID-19

1. Bez ohledu na lhůtu stanovenou v čl. 8 odst. 6 písm. b) se předávání informací uvedených v čl. 8 odst. 3a, které se týká kalendářního roku 2019 nebo jiného náležitého oznamovacího období, uskuteční do 12 měsíců od konce kalendářního roku 2019 nebo od jiného náležitého oznamovacího období.
2. Pokud je přeshraniční uspořádání, které se má oznamovat, zpřístupněno pro zavedení, nebo je připraveno k zavedení nebo byl uskutečněn první krok v jeho zavedení mezi 1. červencem 2020 a 30. zářím 2020, nebo pokud zprostředkovatelé uvedení v čl. 3 bodě 21 druhém pododstavci poskytli přímo nebo prostřednictvím jiných osob podporu, pomoc nebo poradenství mezi 1. červencem 2020 a 30. zářím 2020, lhůta v délce 30 dnů pro podání informací stanovená v čl. 8ab odst. 1 a 7 začíná dnem 1. října 2020.

V případě uspořádání určených k nabízení na trhu podá první pravidelnou zprávu v souladu s čl. 8ab odst. 2 zprostředkovatel do 31. ledna 2021.

Článek 27b

Prodloužení doby odkladu

Komisi je svěřena pravomoc přijmout akt v přenesené pravomoci v souladu s článkem 27c s cílem prodloužit dobu odkladu pro podávání a výměnu informací, jak je stanoveno v čl. 8ab odst. 12 a 18 a v článku 27a o nejvýše 3 další měsíce.

Komise může přijmout akt v přenesené pravomoci uvedený v prvním pododstavci, pouze pokud během části nebo celé doby odkladu přetrvávají výjimečné okolnosti závažných rizik pro veřejné zdraví způsobené pandemií COVID-19 a členské státy musí provést opatření k omezení volného pohybu osob.

Článek 27c

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 27b je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijmout akt v přenesené pravomoci uvedená v článku 27b je svěřena Komisi pouze po dobu odkladu lhůt pro podávání a výměnu informací, jak je stanoveno v čl. 8ab odst. 12 a 18 a v článku 27a.
3. Rada může přenesení pravomoci uvedené v článku 27b kdykoliv zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platného aktu v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci vede Komise konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými

v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016.

5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí Radě. V oznámení aktu v přenesené pravomoci Radě se uvedou důvody použití postupu pro naléhavé případy
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 27b vstoupí neprodleně v platnost a použije se, pokud proti němu Rada nevysloví námitky. Rada může proti aktu v přenesené pravomoci vyslovit námitky do pěti pracovních dnů od jeho oznámení. V takovém případě Komise tento akt zruší okamžitě poté, co jí Rada oznámí rozhodnutí o vyslovení námitek.
7. Evropský parlament je informován o přijetí aktu v přenesené pravomoci Komisí, o námitkách k němu vyslovených a o zrušení přenesení pravomoci Radou.“.

Článek 2

1. Členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do dne 31. května 2020. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.

Použijí tyto předpisy ode dne 1. června 2020.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 3

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 4

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*